

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci

Helena Pastyříková: Původ slovní zásoby portugalštiny a španělštiny, 2015, 64 stran

Studentka Helena Pastyříková si za téma své bakalářské práce zvolila srovnání slovní zásoby dvou iberorománských jazyků, konkrétně portugalštiny a španělštiny. Vzhledem k tomu, že jde o jazyky velmi příbuzné (pocházející ze stejné jazykové podskupiny v rámci románských jazyků), se dalo předpokládat, že velká část slovní zásoby bude shodná a bude i shodného (latinského) původu. V obou zmiňovaných jazycích se nicméně objevuje i řada slov, která jsou nelatinské provenience – substrátové, superstrátové a adstrátové jazyky. U tohoto typu lexika se již dají předpokládat určité rozdíly, které budou patrné při srovnání obou jazyků. Tato slova by tedy měla být hlavním předmětem srovnávací analýzy.

Samotný text práce je rozdělen na tři části: 1. Úvod, 2. Obohacování slovní zásoby portugalštiny a španělštiny a 3. Závěr. Ve stručném úvodu autorka nejprve objasňuje důvody, které ji vedly k výběru tohoto tématu. Je to samozřejmě znalost obou analyzovaných jazyků (autorka je studentkou dvouoborového studia portugalština-španělština), ale také zájem o historii, jejíž znalost představuje nezbytnou podmínku pro uchopení této problematiky. Poté studentka popisuje základní strukturu své práce. Druhá a stěžejní část práce je dále rozdělena na tři kapitoly. V první se autorka věnuje obecně struktuře a obohacování slovní zásoby jazyka. Uvádí zde již příklady konkrétních způsobů obohacování lexika zejména portugalštiny (derivace, skládání, neologismy, zkratky atd.). V druhé kapitole se zabývá obecnými principy vývoje jazyků. Vychází zde výhradně z knihy Bohumila Zavadila – *Vývoj španělského jazyka I*. Ve třetí a nejobsáhlejší kapitole se autorka již věnuje hlavnímu tématu práce, tedy srovnání struktury a původu slovní zásoby obou jazyků. Nejdříve stručně popisuje romanizaci Iberského poloostrova a ukazuje, jaký typ latiny se stal základem těchto dvou jazyků. Poté se krátce věnuje tzv. sekundárnímu přenosu slovní zásoby, tedy lexika řeckého původu, který se však do románských jazyků dostal z latiny. Dále postupně probírá jednotlivé další substrátové, superstrátové či adstrátové jazyky, které postupně ovlivňovaly lexikum iberských jazyků. Neopomíná ani indiánské, africké či asijské jazyky, jejichž přínos pro slovní zásobu portugalštiny a španělštiny také nebyl úplně zanedbatelný vzhledem k námořní expanzi obou zemí. Autorka uvádí také přejímky z ostatních románských jazyků (francouzština, italština) či slova anglického původu. Všechna tato slova řadí přehledně do sloupců vedle sebe i s českými ekvivalenty. Pečlivě vyhledává v různých slovnících jejich původ, přičemž jak sama poznamenává, často se údaje z různých zdrojů liší. Ve třetí části studentka shrnuje výsledky své komparativní analýzy. Práce obsahuje také česky i portugalsky psané resumé, seznam povinné literatury a několik obrazových příloh. Nechybí ani povinné části – český a anglický abstrakt.

Práce však také bohužel obsahuje některé nedostatky zejména jazykové povahy. Objevují se nepřesnosti v překladech jak z češtiny do portugalštiny (v resumé – portugalské slovo *métodos* není ekvivalentem českého slova *způsoby*), tak z portugalštiny do češtiny (u překladů portugalských citací – slovo *falar* neznamená jazyk – pozn. č. 35, určité stylistické neobratnosti jako např. *Kastilie valící se* – poznámka č. 68 atd.). V textu zaznamenáváme i některé překlady či pravopisné chyby zejména u portugalských slov, např. *lingua*, *Mario*, *periodo*, *Morfologia do Portugues*.

Nicméně se domnívám, že předkládaná bakalářská práce Heleny Pastyříkové i přes výše uvedené výtky splňuje podmínky kladené na takový typ práce a doporučuji ji k obhajobě s navrženou klasifikací v rozmezí výborně až velmi dobře.